

Raport privind implementarea recomandărilor misiunii de audit

incluse în Hotărârea nr. 25 din 28 mai 2018 a Curții de Conturi a Republicii Moldova „Cu privire la Raportul auditului performantei managementului datoriei sectorului public pe anul 2017”

Recomandări	Măsuri spre implementare	Document final	Termen	Informații despre executare
Pe textul hotărârii:				
<u>Hotărârea nr. 2.1.2:</u> În comun cu Serviciul Fiscal de Stat, întreprinderea măsurilor în vederea recuperării la bugetul de stat a datoriilor pentru împrumuturile acordate al căror termen de achitare a expirat de către beneficiarii recreditării și beneficiarii garanțiilor de stat;	1. Prezentarea informației privind datoriile beneficiarilor recreditați și garantați față de bugetul de stat către Serviciul Fiscal de Stat. 2. Înaintarea la fiecare perioadă scadentă a cererilor de plată. 3. Înaintarea Notificărilor prealabile/ Avertizărilor privind rambursarea datoriilor cu termen expirat 4. Activarea garanțiilor de rambursare a împrumuturilor recreditate în conformitate cu prevederile contractelor de recreditare încheiate, în vederea recuperării datoriilor expirate	Informație privind datoriile agenților economici față de bugetul de stat Cereri de plată Notificări prealabile/Avertizări prealabile Informație cu privire la datoriile cu termen expirat ale beneficiarilor de împrumuturi recreditate din surse externe și interne prin intermediul Ministerului	Trimestrial La data scadentă La necesitate La necesitate	1. Pe parcursul perioadei de referință în adresa Serviciului Fiscal de Stat a fost remisă informația privind datoriile cu termen expirat ale beneficiarilor recreditați și a beneficiarilor garantați de stat prin scrisoarea nr.10/3-05-184 din 01 august 2018 (la situația din 30 iunie 2018, nr. 10/3-05-274 din 12 noiembrie 2018 (la situația din 31 octombrie 2018). 2. Întru asigurarea în termen a rambursării împrumuturilor recreditate și a datoriilor beneficiarilor garantați, precum și achitării plăților de deservire ale acestora conform prevederilor contractuale, au fost remise în adresa beneficiarilor recreditați 55 cereri de plată, și respectiv în adresa beneficiarilor garantați 2 cereri de plată. 3. În perioada de referință către beneficiarii recreditați au fost înaintate 9 avertizări privind rambursarea datoriilor cu termen de achitare expirat. 4. În perioada respectivă nu au fost activate garanțiile de rambursare a împrumuturilor recreditate.

Recomandări	Măsurile spre implementare	Document final	Termen	Informații despre executare
	5. Pregătirea materialelor și înaintarea acestora în instanțele judecătorești competente. 6. Întreprinderea măsurilor conform legislației în vigoare privind executarea silită și suspendarea operațiunilor la conturile bancare față de beneficiarii recreditați și garantați ce au acumulat datorii cu termen expirat cu prezentarea ulterioară a dării de seamă în acest scop	Finanțelor Cerere de chemare în judecată Darea de seamă	La necesitate La necesitate	5. În perioada respectivă nu au fost înaintate cereri privind intentarea procesului de insolvență a beneficiarilor recreditați. 6. În urma întreprinderii măsurilor privind executarea silită și suspendarea operațiunilor la conturile bancare ale beneficiarilor recreditați de către Serviciul Fiscal de Stat a fost prezentată darea de seamă nr.26-06/2-12/3165 din 9 iulie 2017 și nr. 26-06/2-12/12891 din 17 octombrie 2018. În urma măsurilor întreprinse a fost încasată suma de 12,7 mil. lei.
<u>Hotărîrea nr.2.1.3.:</u> Dezvoltarea managementului datoriei de stat prin îmbunătățirea gestionării și monitorizării riscurilor, pentru asigurarea deservirii datoriei în termenele prevăzute.	1. Analiza condițiilor financiare ale împrumuturilor externe la etapa de negociere/debursării surselor externe și etapa emiterii VMS cu scadența pe termen lung	Acorduri de împrumuturi externe negociate	Pe parcursul anului	1. Pe parcursul perioadei de referință, au fost negociate și semnate următoarele acorduri de finanțare: 1. Acordul de Finanțare cu Asociația Internațională de Dezvoltare privind realizarea Programului de Guvernanță Economică – DPO3 în valoare de 24,9 mil. euro (29,1 mil. dolari SUA), semnat la 11 iulie 2018, care prevede maturitate de 30 ani, inclusiv 5 ani perioada de grație, rata dobânzii de 1,42% anual. 2. Acordul-cadru de împrumut dintre Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei privind realizarea proiectului „Procurarea ambulanțelor” în valoare de 12,0 mil. euro (14,1 mil. dolari SUA), semnat la 12 iulie 2018, care prevede maturitate de 15 ani, inclusiv 5 ani perioada de grație. Rata dobânzii va fi stabilită la fiecare debursare în parte în dependență de ratele aplicabile pe piața internațională.

Recomandări	Măsuri spre implementare	Document final	Termen	Informații despre executare
		Note privind condițiile financiare ale debursărilor aprobate de conducere Calendarul desfășurării licitațiilor de vânzare a VMS aprobat		3. Acordul de Finanțare cu Asociația Internațională de Dezvoltare privind realizarea proiectului „Înregistrare și evaluare funciară” în valoare de 30,1 mil. euro (35,0 mil. dolari SUA), semnat la 17 septembrie 2018, care prevede maturitate de 30 ani, inclusiv 5 ani perioada de grație, rata dobânzii de 1,38% anual. Pe parcursul perioadei de referință, au fost analizate și aprobate de conducere 6 oferte de debursare cu opțiuni multiple de condiții financiare din contul împrumuturilor acordate de către Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru realizarea proiectului „Construcția locuințelor pentru păturile socialmente vulnerabile II” și de către Banca Europeană de Investiții pentru realizarea proiectelor „Livada Moldovei”, „Moldova Drumuri II”, „Moldova Drumuri III”, „Moldelectrica” în valoare totală de 55,6 mil. EUR, fiind acceptată cea mai optimă variantă în termeni de maturitate a împrumutului și rată a dobânzii, pentru fiecare împrumut în parte. Direcția datoriei publice a elaborat și a publicat pe pagina web oficială până la începutul trimestrului următor celui gestionar Calendarele desfășurării licitațiilor de vânzare a VMS în formă de înscrieri în conturi pentru trimestrul III, IV 2018 și trimestrul I 2019. http://mf.gov.md/ro/datoria-sectorului-public/pia%C8%9Ba-primar%C4%83-a-vms/comunicate-privind-plasarea-vms Raportul urmează a fi elaborat în termenul stabilit.
	2. Implementarea Planul de gestionare a riscului	Raportul anual privind	Martie 2019	

Recomandări	Măsurile spre implementare	Document final	Termen	Informații despre executare
	operațional și de continuitate a activităților aferente managementului datoriei de stat pentru anul 2018	implementarea planului elaborat		
Pe textul raportului:				
<u>Recomandarea nr. 1:</u> Să mențină acțiunile instituționale pentru consolidarea procesului de monitorizare și raportare corectă a datoriei sectorului public de către autorități, cu respectarea reglementărilor ce țin de prezentarea informației privind împrumuturile interne și externe contractate de către acestea.	1. Fortificarea capacităților autorităților administrației publice locale în vederea asigurării raportării veridice a volumului datoriei sectorului public;	Seminar privind unele aspecte de raportare și gestionare a datoriei organizat cu APL	Noiembrie 2018	1. În perioada de referință, în cadrul ședințelor comune din 18 septembrie și 06 decembrie 2018 dintre reprezentanții Ministerului Finanțelor și conducătorii direcțiilor finanțe ale UAT, Direcția datoriei publice a familiarizat participanții cu particularitățile aferente împrumuturilor bugetelor locale, precum și cu necesitatea respectării procedurii de contractare a datoriei/acordare a garanțiilor pentru împrumuturi de către autoritățile executive ale UAT și modalitatea de raportare a acestor datorii. http://mf.gov.md/ro/content/finan%C8%99Bele-publice-locale
	2. Prezentarea informației către ministerele de profil/autoritățile publice locale privind datoriile cu termen expirat ale agenților economici recreditați și garantați întru aplicarea măsurilor de restabilire a acestor mijloace, precum și verificarea includerii acestor datorii în rapoartele financiare și bilanțurile contabile ale fiecărui agent economic	Informație privind datoriile agenților economici față de bugetul de stat	Trimestrial	2. În perioada de referință, Direcția datoriei publice a remis în adresa ministerelor de profil/autorităților publice locale, prin scrisorile nr.10/1-6/217 din 31.07.2018, și nr.10/1-6/275 din 19.10.2018, informația privind datoriile cu termen expirat ale agenților economici recreditați și garantați întru aplicarea măsurilor de restabilire a acestor mijloace, precum și verificarea includerii acestor datorii în rapoartele financiare și bilanțurile contabile ale fiecărui agent economic
	3. Remiterea în adresa Inspecției Financiare a	Scrisori privind rezultatele	Trimestrial	3. În perioada de referință, Direcția datoriei publice a remis în adresa Inspecției Financiare prin scrisorile

Recomandări	Măsuri spre implementare	Document final	Termen	Informații despre executare
	informației privind entitățile care nu au prezentat sau au prezentat cu întârziere, precum și cele care au prezentat date eronate în rapoartele trimestriale privind soldul datoriilor existente, debursarea și deservirea acestora, întru efectuarea controalelor tematice după caz.	controalelor efectuate și sancțiunile aplicate de către Inspekția Financiară entităților sectorului public ce au încălcat prevederile Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.1136/18.10.2007 cu privire la unele măsuri de executare a Legii nr.419-XVI din 22.12.2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat		nr.10/4-5/41 din 05.09.2018, și nr.10/4-5/15/62 din 13.12.2018 informația cu privire la entitățile care au prezentat cu întârziere sau nu au prezentat, Raportul trimestrial privind debursările și deservirea datoriei, precum și informația generalizatoare referitoare la soldul datoriilor existente, debursarea și deservirea datoriilor formate în baza contractelor de împrumuturi interne și externe încheiate de către unitățile administrativ-teritoriale, societățile comerciale cu capital integral sau majoritar public, întreprinderile de stat și municipale, acumulate în baza rapoartelor trimestriale privind debursările și deservirea datoriei, prezentate de către entitățile indicate. Astfel, în urma controalelor efectuate, persoanelor cu funcții de răspundere le-au fost întocmite procese-verbale și aplicate sancțiuni în sumă totală de 5,8 mii lei. Inspekția Financiară.pdf
<u>Recomandarea nr. 2:</u> Să asigure controlul asupra expunerii portofoliului datoriei de stat la riscul de rată a dobânzii, în special în condițiile de creștere a emisiunii VMS pe piața internă, cu majorarea datoriei de stat.	1. Monitorizarea lunară a indicatorilor de risc a datoriei de stat conform Programului ”Managementul datoriei de stat pe termen mediu (2018-2020) ”	Buletinul statistic elaborat și publicat pe pagina web a Ministerului Finanțelor	Lunar	Pe parcursul perioadei de referință, lunar a fost elaborat și publicat pe pagina web a Ministerului Finanțelor Buletinul statistic privind datoria de stat. La situația din 30 noiembrie 2018, parametrii de risc s-au încadrat în limitele stabilite în cadrul Programului „Managementul datoriei de stat pe termen mediu (2018-2020)”, înregistrând următoarele valori: - Ponderea datoriei de stat scadentă în decurs de un an în totalul datoriei de stat: 20,5%; - Ponderea datoriei de stat interne în totalul datoriei de stat: 44,1%; - Ponderea datoriei de stat într-o anumită valută străină în totalul datoriei de stat: 27,1%;

Recomandări	Măsuri spre implementare	Document final	Termen	Informații despre executare
	2. Elaborarea Programului „Managementul datoriei de stat pe termen mediu (2019-2021)”	Proiect elaborat și prezentat Guvernului	Trimestrul IV 2018	- Ponderea datoriei de stat cu rata dobânzii variabilă în totalul datoriei de stat: 31,1%. Buletinele pot fi accesate la următoarea adresă electronică: http://mf.gov.md/ro/datoria-sectorului-public/rapoarte/datoria-de-stat În trimestrul IV al anului 2018 a fost definitivat procesul de elaborare a Programului „Managementul datoriei de stat pe termen mediu (2019-2021)”, la baza căruia a stat Prognoza actualizată a indicatorilor macroeconomici pentru anii 2019-2021, din 06.09.2018, elaborată de către Ministerul Economiei și Infrastructurii. Programul a fost avizat și coordonat de către instituțiile interesate (Banca Națională a Moldovei, Cancelaria de Stat, Ministerul Economiei și Infrastructurii) și supus expertizei juridice. Ulterior, Programul a fost prezentat Guvernului prin scrisoarea nr.10/4-3/61/1242 din 10.12.2018, fiind aprobat la ședința Guvernului din 19.12.2018 cu numărul 1250.
<u>Recomandarea nr. 3:</u> Să asigure elaborarea și înaintarea propunerilor în modul stabilit pentru consolidarea cadrului legal privind emiterea valorilor mobiliare de stat pentru crearea rezervelor de lichidități, precum și reglementarea exhaustivă în ce privește situațiile de creare și utilizare ale acestora	1. Elaborarea modificărilor la Legea nr. 419-XVI din 22.12.2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat	Proiect elaborat și prezentat Guvernului	Trimestrul IV 2018	La 14.08.2018 a fost elaborat proiectul de lege pentru completarea Legii nr. 419-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, care a fost expediat spre avizare unor direcții de ramură din cadrul ministerului. Având în vedere necesitatea consultării și analizării mai complexe de către direcțiile de ramură a situațiilor de creare și utilizare a rezervei de lichiditate, varianta definitivată a proiectului respectiv va fi expediată Guvernului spre examinare în semestrul I 2019.

Recomandări	Măsuri spre implementare	Document final	Termen	Informații despre executare
				 Proiectul HG.pdf
<u>Recomandarea nr. 4:</u> Să asigure elaborarea și aprobarea Ghidului privind contractarea datoriei de stat externe și interne, inclusiv cu prevederi exhaustive pentru reglementarea procesului de luare a deciziilor privind termenele de circulație pentru care pot fi emise VMS (reiterată din Raportul precedent).	<u>Acțiune realizată</u> Ghidul privind contractarea datoriei de stat externe și interne a fost elaborat și aprobat de ministrul finanțelor pe parcursul lunii iunie 2018. Documentul prevede un set de principii (linii directoare) de contractare a datoriei, fiind un element important al unui cadru solid de gestionare a acesteia. Ghid DDP.pdf			